

А С О Ц И А Ц И Я Н А Б Ъ Л Г А Р С К И Т Е О П Е Р А Т . О Р Ж
 В и Б Ъ Я Я ! А Б I А S O C I A T I O N О Б С ^ Е М А Т О С Я А И Б

3

IMAGO

member

гр. София 1505, ул. Попова шапка, 19; тел. +359 2 846 83 61, факс: +359 2 846 83 62

а се
 дитин
 Веселин
 Веселин
 1.11.2011

До

Конституционен съд

на Република България

София

Становище

на Асоциацията на българските оператори

по к.д. № 22 от 2010

Относно: Искане на група народни представители за установяване на
 противоконституционност на §83 от ЗДБРБ.

Уважаеми конституционни съдии,

Подкрепяме изцяло искането и мотивите на искателя за установяване на противоконституционност на § 83 от ЗДБРБ.

В допълнение на горепосоченото искане и мотиви намираме за основание на претендираната противоконституционност грубото нарушение на изискванията, произтичащи от категорично установения с чл. 23 от Конституцията на РБ ангажимент на държавата за образование. Според него „Държавата създава условия за свободно развитие на науката, образованието и изкуството и ги **ПОДПОМАГА.**” Това е изречение първо на член, ситуиран в глава I „Основни положения” на Конституцията. Става дума за дължимо, а не евентуално подпомагане от страна на държавата на посочените три прояви на културата. Това задължение трябва да бъде конкретизирано и реализирано чрез актове и действия на държавните органи и преди всичко на законодателя. Дължимата помощ, разбира се, ще бъде съобразена с възможностите на държавата, но самото задължение не може да се поема с уговорка „при възможност”. Атакваният §83 от ЗДБРБ по красноречив начин премахва задължението на държавата да подпомага българското филмопроизводство и респективно българската

култура и ограничава възможността за утвърждаване на националната ни идентичност в ЕС - общността на Обединена Европа. Асоциацията на българските оператори, като професионално сдружение и като обединение на граждани на Република България се обявява категорично против това.

Позволяваме си да споменем още няколко факта, за които смятаме, че са в подкрепа на нашата принципна позиция.

През 1992 г. киното беше първата културна индустрия, която пое тежкото бреме да се реформира в съответствие с принципите на пазарната икономика. Всички до тогава щатни киноработници излязоха на свободния пазар, търсеци своята работа на проектен принцип. С това те престанаха да бъдат в тежест на държавния бюджет, а финансирането на филмовите проекти трябваше да се уреди от бъдещия Закон за филмовата индустрия. Този закон бе създаден едва през 2004 г.

Какво се случи в тези 12 години на очакване? Хората, които създават българското кино и неговите поддръжници, поставени на границата на екзистенцията, продължиха да работят в крайно неблагоприятни психологически и финансови условия, като проявиха разбиране към възможностите на държавата и скромните размери на подпомагането.

От 2004 г. до 2010 г. същността на новия закон се материализира в сравнително регулярно филмопроизводство и стотици награди на международни филмови фестивали, стотици пъти повторено името на България в контекст на някое европейско културно събитие. Въпреки това в този период българската изпълнителна власт си позволи и многократно неизпълнение на Закона за филмовата индустрия, като не предоставяше в пълен обем предписваното от него финансиране. Как тя реши да легитимира този проблем? - Като в края на 20 Юг. се опита да премахне този закон или на практика да обезсмисли един близо 20 годишен процес с две думи в §83 от Закона за държавния бюджет на Република България - законът да се изпълнява „при възможност“. Така тя загърби конституционното си задължение по чл. 23 от Конституцията.

Като констатираме това несъобразено с Конституцията поведение на законодателя, загрижени за българското кинопроизводство, ние очакваме и искаме от КС да установи и прогласи противоконституционността на § 83 от ЗДБРБ, като я обяви в своето решение по това дело.

Ние вече понесохме последиците на две нулеви сесии за държавно подпомагане на българско документално и игрално кино. Това доведе в последната година до

неизпълнение на копродукционни договори с европейски фондове. Има и огромно напрежение във филмовите гилдии.

Нека припомним, че около 98 % от българското игрално филмопроизводство се финансира чрез Закона за Филмовата Индустрия. С редакцията от 20 Юг. на практика този закон е възможно да престане да съществува. Какво би станало тогава с всички специалисти, ангажирани в българската филмова индустрия?

В тази връзка намираме още едно основание за противоконституционност на оспорената с искането норма - чл. 48, ал. 1 и 3 от Конституцията, както и явното несъответствие със задълженията на РБ, поета с международни договори. С уговорката на атакуваната норма „при възможност“, се създава реална перспектива за лишаване или ограничаване на възможността голяма част от българските киноспециалисти да упражнят конституционното им право да се трудят и да избират конкретно своята професия, (чл. 48, ал. 1 и 3). За тяхното образование държавата е изразходвала сериозни средства, прави го и в момента в Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“, а те самите са инвестирали десетки години от своя живот в познания и ценз. Тези високо квалифицирани специалисти за избрали културата като поприще, чрез което да защитават българската идентичност в европейското семейство и правото на ЕС защитава правата им за това - чл.15 от Хартата за основните права на ЕС, която вече има юридическа сила на договор (чл. 6, ал. 1 от ДЕС).

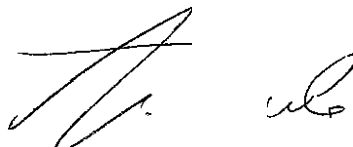
Уважаеми конституционни съдии,

Ние ясно заявяваме, че сме против §83 от ЗДБРБ и вярваме във вашата справедлива преценка на този казус - обявяване на атакуваната норма за противоконституционна.

Ние вярваме и се надяваме, че заедно с Вас сме убедени, че ако в една държава днес няма култура, след 50 години няма да има държава. А Конституцията не допуска това.

С уважение,

Иван Тонев

Председател на Асоциацията на българските оператори